

Adelaidės
Lietuvių

ŽINIŲ

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical

Nr.7.

Adelaide, l.X.1960.

I Metai

Adv. V. POŽELA MIRĖ

Š.m.rugsėjo 21 d.vakare Karališkoj Adelaidės Ligoninėj mirė žymus Lietuvos atgimimo veikėjas ir aktyvus valstybininkas advokatas Vladas Požela.

Kaip jau anksčiau esame informavę, Vladui Poželai buvo padaryta sunki skilvio operacija, po kurios ligonis pastebimai stiprėjo. Gydytojai ir velionies šeima džiaugėsi, kad jis iš ligoninės netrukus bus išrašytas ir grįš sveikas namo. Net ir mirties dienos popietyje jis kartu su šeima planavo atėiti užsimojimus, o jį lankiusiems pažįstamiems reikė pasitenkinimo vis geresniam sveikatai. Tačiau įvyko taip, kaip lietuviškoj išminty kad sakoma - Žmogus saudo, o Dievas kulkas gaudo - tos pat dienos vakare Vladas Požela tyliai atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Kartu su gedulu apgaubta velionies šeima, jo artimaisiais ir gausiu prietelių būriu, išsisklaidžiusiu po visą pasaulį, mes lenkiame galvą prie naujai supilto kapo ir giliai tikime, kad neilgai trukus tremties spauda nuodugnai apžvelgs Vlado Poželos produktyvaus ir turiningo gyvenimo kelius.

Mums, adelaidiškiems, išgyvenusiems ir išdirbusiems kartu su juo dešimti, tremties metų, šis mirties smėkštelėjimas padarė tikrai gilią žaizdą širdyse.

Redakcija

Adv. VLADUI POŽELAI MIRUS,
Poniai E. Poželienei
ir šeimai
giliai užuojautą reiškia
Apylinkės Valdžyba
ir
AL Sąjungos Valdyba

A.A. VLADAS POŽELA
(Žiupsnelis biografinių žinių)

Vladas Požela gimė 1879.IV.9.Staugviliuose, Linkuvos val. Gimnaziją jis baigė Mintaujoj, Filologijos fakultetą Dorpate, o Teisės fakultetą Maskvoje.

Steigiamojo Seimo narys ir vidaus reikalų ministeris Mykolo Šleževičiaus ministerių kabinete.

Jis buvo vienas garsiausių Lietuvos advokatų. Advokatauti pradėjo Petrapilyje 1918 m., kada tapo prisiekusio advokato padėjėju. 1922 m. buvo pakeltas prisiekusiu advokatu Kaune.

Velionis buvo ilgametis Advokatų Tarybos narys. Po Mykolo Šleževičiaus mirties jis buvo išrinktas Advokatų Tarybos pirmininku ir tose pareigose išbuvo iki 1940 metų, kada su šeima pasitraukė į Vokietiją nuo bolševikinio tvano.

Visas velionies gyvenimas buvo skirtas Lietuvai pilna to žodžio prasme. Jo lietuviška veikla prasidėjo Mintaujos gimnazijoje, davusioj Lietuvos laisvės žadintojų branduolį. Ir ta jo veikla nenutrūko iki paskutinės jo gyvenimo dienos. Atvejų atvejais jis buvo persekiojamas vien dėl to, kad lietuviškus reikalus statė pirmoj vietoj.

Jo lietuviška veikla trenties dienomis yra glaudžiai susijusi su pagrindžio judėjimu, pradėtu Berlyne 1940 metais.

1949 m. velionis kartu su šeima atvyko į Australiją ir visą laiką išgyveno Adelaidėje. Jis buvo vienas iš Teisininkų Draugijos steigėjų, aktyviai jungėsi prie Krašto Garbės Teismo organizavimo ir buvo ilgametis jos narys. Jis yra ir vienas iš Adelaidės Lietuvių Sąjungos steigėjų. Prieš Sąjungos įkūrimą jis vedavo apylinkės valdybos skirtai Namams Pirkti Komisijai.

Paskutiniu laiku jis rūpestingai ruošė savo atsiminimus ir jie turėjo būti išleisti dviem tomis Jungtinės Amerikos Valstijose. Tačiau kaip mus dabar informuoja velionies šeima, atsiminimų jis nespėjo galutinai užbaigti. Kiekvienu atveju jie verti didelio dėmesio.

+ ----- + ----- + ----- + ----- +

Po Katedroje atlaikytų gedulingų pamaldų (kun. J. Kungys), šeima, artimieji ir gausus būrys adelaidiškių palydėjo velionį į amžiną poilsį vietą Centinial kapinėse. Atsisveikinimo žodį čia tarė Teisininkų Draugijos pirmininkas Plėkštis, Apylinkės Valdybos vardu Jasiūnas ir Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdybos vardu Raginis.

1.X.1960.

Adelaidės Lietuvių Žinios

3 psl.

METINIŲ VAJŲ BAIGIANT

Spalių 1 d. oficialiai baigiasi šiuometinis Adelaidės Lietuvių Sąjungos vajas Lietuvių Namų reikalams.

Sia proga Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba reiškia nuoširdžiausią lietuvišką padėką visiems Adelaidės Lietuviams už jų medžiaginę ir moralinę paramą bendriem lietuviškiem reikalam. Taip pat Valdybos padėka priklausyto uoliams talkininkams-rinkejams ir juos savomis mašinomis vežiojusiems tautiečiams.

Talkininkai stengėsi aplankyti galimai didesni adelaiddiškių skaičių. Deja, daugeliu atvejų ne dėl talkininkų ar aukotojų kaltės, rinkėjams nepavyko sudaryti kontakto, nerandant aplankomųjų namuose. Valdyba atsiprašo visų šių tautiečių. Jeigu jie norėtų savo lietuvišką pareigą atlikti, kiekvienas talkininkas mielai iš jų aukas priims ir ne vajaus metu. Tačiau pati valdyba nesijaučia turinti teisės raginti talkininkus, kad jie tol lankytųsi pas savo rajono lietuvius, kol juos atras namuose. Su kai kuriais aukotojais talkininkai yra asmeniškai susitarę paimti jų aukas vėliau, aukotojams patogiu laiku.

Valdyba dar neturi pilnų vajaus davinių, tačiau jau dabar galima drąsiai teigti, kad vajas patenkino visus Valdybos lūkesčius. Surinkti pinigai įgalins valdybą atlikti visus metinius išsipareigojimus skoloms mokėti, o vajaus metu parodytas moralinis Lietuvių Sąjungos užsimojimų remimas sustiprina tarpusavio bendradarbiavimą. Valdybai atrodo, kad šitame glaudžiamame kontakte ir glūdi visas jai penktus metus veikiančios Lietuvių Sąjungos stiprybė. Sąjunga neslepia jokių savo žygių, užsimojimų nuo visuomenės. Nebuvo jokio darbo, kurį valdyba būtų dariusi nepasitarus su visuomene ir negavus jos pilno pritarimo. Ir ateityje visuomenė nurodys, o ALS vykdys.

Adelaidės Lietuvių Sąjungos
Valdyba

Baigiamasis Talkininkų
susirinkimas

Šaukiamas Lietuvių Namuose š.m. spalio 16 d. 3 v. popiet. Talkininkai prašomi atsinešti visas apyskaitas. Būtų gera, jei talkininkai iki tos dienos išgautų aukas iš visų pasižadėjusių aukoti adelaiddiškių.

1.X.1960.

Adelaidės Lietuvių Žinios

4 psl.

DĖL PARAMOS Kun.Dr.JATULIUI

Pereitame "A.L.Ž." numeryje buvo informacijų apie kun.Dr. Jatulio darbus ir paraginimų remti jį medžiagiškai. Pasinaudamas ta proga, kaip vienas iš iniciatorių, noriu painformuoti visuomenę, kas tuo reikalu ligšiol padaryta.

Iniciatorių grupė, vadovaudamasi kaip tik tais motyvais, kurie buvo išskelti "A.L.Žiniose", jau prieš gerą pusmetį pradėjo šį reikalą judinti. Po pasitarimų ir diskusijų buvo nutarta organizuoti pastovesnio pobūdžio kad ir kuklią paramą, - būtent - 20 svarų mėnesiui, renkant aukas aukų lapais.

Kultūros Fondas buvo paprašytas tą darbą vykdyti, o iniciatoriai sutiko būti aukų rinkėjais. Kultūros Fondas tam pritarė ir laikinai kolonijoje kursuoja 10 aukų lapų. Iš surinktų pinigų KF jau išsiuntė paramą už liepos-rugsėjo mėnesius.

Laukiama, kad į šį darbą įsijungtų daugiau talkininkų, o visuomenė savo aukomis prisimintų šį didelės dvasios ir širdies vyrą. Aukų lapų galima gauti pas mane (telef. U 55-27). Auką galima įteikti taip pat p.p. Maželiui, Binkevičiui ir man.

A. Levickis

VISI TALKON SPALIŲ 10 D.

ALS Valdyba nuoširdžiai kviečia adelaidiškius prisijungt prie talkos Lietuvių Namuose š.m. spalio 10 dieną. Tą dieną visi adelaidiškiei laisvi nuo savo kasdieninių darbų ir dėlto valdyba tikisi, kad atsiras didesnis talkininkų skaičius skubiems dapirkto namo remonto darbams. Kiekvienas laukiamas ir kiekvieno parama Lietuvių Namams yra labai reikalinga.

ALS Valdyba

Poniai E. Poželienei ir jos dukterims,
adv. Vladui Poželai mirus,
nuoširdžiausią užuojautą reiškia
ALB Adelaidės Moterų
Sekcijos Valdyba

Benzinas 2 penais pigiau! Padangos, kameros, baterijos išsimojimui parankiausiom sąlygom. Kreiptis į Jono VOSYLIAUS garažą "ATLANTIC", Tapleys Hill Rd., prie Philips fabriko. Darbo metu skambinti 45-5054, o vakarais - JL 3298. Prašom įsitikinti! Naujos ir senos mašinos taip pat išsimokėtinai.

1.X.1960.

Adelaidės Lietuvių Žinios

5 psl.

APLINK LIETUVIŲ NAMUS

Paskutiniame Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdybos posėdyje buvo svarstyta visa eilė Lietuvių Namus liečiančių klausimų. Žemiau skelbiame kai kuriuos tame posėdyje padarytus nutarimus:

- Naujais Adelaidės Lietuvių Sąjungos nariais priimti Ona Zamoiskienė ir Bronė Vaboliene.

- Spalių m. 10 d., kuri yra nedarbo diena Adelaidėje, kviesti galimai didesnę talką prie Lietuvių Namų.

- Per ateinančią talką perkelti bibliotekos spintą iš užkulisų į sales prieškambarį ir perduoti ją ALB apylinkės valdybai.

- Ponui Jonui Pyragiui padovanojus ir pristatčius į Lietuvių Namus du geležinius stulpus aikštei apšviesti, tirti sporto aikštės apšvietimo galimybes. Inž. K. Reinsonas parinks vietą naujai paskirstymo lentai ir skaitliukams, o V. Raginis tarsis su p. A. Sereliu dėl apšvietimui reikalingos medžiagos ir kalkuliacijų. Be to, užklausti "Vyties" sporto klubą, koks turėtų būti apšvietimas, kiek reikalinga lempų ir kiek klubas galėtų prisidėti lėšomis bei darbu.

VAJAUS BAIGIMO BALIUS

Spalių 15 d. visi laukiame Lietuvių Namuose linksmi praleisti laiką
Lietuvių Sąjungos

VAJAUS BAIGIMO BALIUJE.

ALS baliai visada nuotaikingi ir įdomūs
Nepraleiskit jo ir spalio 15.

Pakvietimai gaunami pas ALS Valdybos narius,
pas platintojus, o taip pat užsi-
sakyti telefonais 46-3283, LF 5945,
JL 4458 ir 31-2712.

Siuntinius į Lietuvą galima siųsti per Lietuvių Prekybos Bendrovę Londone. Taip pat priimami siuntiniai į Latviją, Estiją ir Rusiją. Pigu. Greita. Gera kokybė. Pilna garantija. Atstovas jūsų patarnavimui: 82 Avro Av., Hendon.

1.X.1960.

Adelaidės Lietuvių Žinios

6 psl.

IŠ APYLINKĖS VALDYBOS DARBU.Parama Vasario 16 gimnazijai

Paskutiniame posėdyje valdyba nutarė pinigų (£11.10), kurie buvo surinkti už programas per Tautos šventę, pasiųsti Vasario 16 Gimnazijai Vokietijoje. Pinigai jau išsiųsti. Programą be atlyginimo pagamino p-lė Martinkutė.

Bibliotekos tvarkymas

Artimiausiu laiku bus galutinai sutvarkyta bendruomenės biblioteka ir knygos išdavinėjamos visuomenei. Bibliotekos sutvarkymo priežiūra pavesta A. Maželiui.

Prisidedama prie LN scenos pagražinimo

Pritardama Šavaitgalio Mokyklos užsimojimui pagražinti Lietuvių Namų salės sceną, Apylinkės Valdyba iš savo kasos šitam reikalui paskyrė £5.

Pasikeitimai valdybos sudėtyje

Ligšiolinis valdybos sekretorius Jasiūnas su šeima išvyksta į Jungtines Amerikos Valstybes. Sekretoriaus pareigas laikinai perima valdybos išdininkas S. Dunda. Į valdybą kviečiamas pirmasis kandidatas dr. Alg. Jankus, kuris pakviestas dalyvauti sekančiam valdybos posėdy š. m. spalio 2 d.

Atsisveikindama su ponais Jasiūnais, Apylinkės Valdyba ir Moterų Sekcija rugsėjo 23 d. Lietuvių Namuose surengė jiems atsisveikinimo pietus, kuriuose dalyvavo gražus būrys adelaidiškių. Pasakytose kalbose buvo išryškinta visuomeninė Jasiūnų šeimos veikla.

MELBOURNO ATSTOCVAI Į KR. TARYBĄ

Norėdami patenkinti adelaidiškių smalsumą, kas atstovaus Melbourną ateinančioj Krašto Tarb. sesijoje, žemiau skelbiame išrinktų melbourniškių sąrašą. Skliausteliuose gauti balsai:

Alekna Jg. (215), Antanaitis J. (210), Baltutis Pov. (213), Bartuška V. (205), Dagys J. (208), Kalpokas J. (208), Krausas A. (216), Palinauskas J. (200), Pocius A. (206), Rekešius V. (196), Savickas A. (201), Stankūnavičius S. (199), Vanagas Br. (203) ir Žižienė E. (217). Kandidatai: Čižauskas (101), Grigaitis (110) ir Zumeris (110).

----- 0 0 0 -----

Dabar, kai jau žinote, kas įvyko Melbourn, žinokite, kad
LIETUVIŲ SAJUNGOS BALTUS
įvyksta spalio 15.

1.X.1960.

Adelaidės Lietuvių Žinios

7 psl.

KAMBARIŲ PRISTATYMO APYSKAITA

Kaip jau žinoma, prie Lietuvių Namų buvo pristatyti keturi kambariai, kuriuose vyksta Savaitgalio Mokyklos pamokos ir kuriais naudojami skautai, sportininkai ir kitos organizacijos. Viename kambaryje laikinai telpa virtuve. Parengimų metu tie kambariai, sujungus juos su sale, labai padidina visų naudojamų patalpų erdvę.

Žemiau skelbiama tų kambarių pristatymo apyskaita:

Pajamos

Specialios aukos.....	£457.13.10.
Beprocentinės ilgalaikės paskolos.....	£900. 0. 0.
Iš viso	£1357.13.10.

Išlaidos

1. Sienų išmūrijimas, stogo uždengimas, langai, išorinės durys (C. Zamoiskis) ..	£685. 0. 0.
2. Papildomos statybinės medžiagos ir virškontraktiniai darbai.....	£88.15. 9.
3. Cemento blokai (per Pyragių).....	£136.12. 0.
4. Pamatams medžiaga.....	£57.15.10.
5. Medžiaga grindim ir vidaus sienom....	£210.12. 0.
6. Medžiaga luboms.....	£55.13.11.
7. Elektros įrengimas ir lempos.....	£40. 0. 0.
8. Suveriamos durys iš salės pusės.....	£120. 0. 0.
9. Dažymas iš lauko.....	£55.14. 0.
10. Transportas, įrankiai ir kit.....	£39. 7. 0.
Iš viso	£1489.13. 0.

Išlaidos viršija pajam. £131.19. 5.

Trūkstamoji suma (£131.19.5) padengta iš AL S-gos pajamų, gaunamų už salės nuomavimą, parengimus ir t.t.

Skelbdama šią apyskaitą, Sąjungos Valdyba nori pažymėti, kad išlaidas neįkalkuliuotos darbo valandos, kurias atidirbo talkininkai nemokamai. Talkomis buvo išlieti pamatai, idėtos grindys ir lubos, sutvarkytos kambarius nuo salės skiriančios sienos, naujai įrengti vandens vamzdžiai, pertvarkyta kanalizacija ir nudažyti kambariai iš vidaus. Taigi prie šio pirmojo LN prapletimo etapo be aukotojų ir skolininkų, daug prisidėjo visi mieli talkininkai, kurie nuoširdžiai dirbo ne taip jau maloniomis žiemos dienomis. Visiems nuoširdžiausia padėka.

ALS Išdininkas M. Rudzenskas

1.X.1960.

Adelaidės Lietuvių Žinios

8 psl.

AUKOS "Adelaidės Lietuvių Žinioms"

Administracija širdingai dėkoja visiems adelaidiškiems, parėmusiems ALŽ leidimą ir kartu skelbia sąrašą asmenų, kurie paskutiniu laiku įteikė savo aukas "Adelaidės Lietuvių Žinių" leidimo reikalams.

£5: J.Vosylius;

£3: Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Adelaidės skyrius ir A. Šliažas;

£2: P.N.Duoba ir Jz.Sadauskas;

£1: J.Abukevičius, J.Aleksandravičius, A.Alysaitis, P. Andrijaitis, K.Cieminis, A.Galatiltis, Gučiai, S.Jagutis, J. Jonavičius, V.Laurinaitis, L.Martinkus, Al.Morkūnas, K.Pocius, J.Rapkevičius, J.Rackus, M.Urbonas, A.Vaitekėnas, V.Vilčinskas.

12 šilingų: J.Gylis; 10 šilingų: J.Jasys, B.Marmukonis, Dr.J.Mikužis, M.Navakiene, A.Šerelis ir L.Vasiliūnas.

Aukas "A.L.Ž." priima ne tik administracija, bet ir visi ALS valdybos nariai ir rajoniniai talkininkai. Aukas taip pat galima palikti Lietuvių Namuose, kur per vykstančius susirinkimus budi administracijos atstovas.

----- o o o -----

Pranešama, kad "COSMOS" siuntinių Agentūra, 28 Grange Rd. Hindmarsh (Tel.46-3229) yra gavusi naujų medžiagų paltams ir kostiumams, o taip pat raudonos vokiškos medžiagos įpylams atpigintom kainom. Medžiaga trims vyriškiems kostiumams su visom persiuntimo išlaidom nuo 29 svarų.

J.ir B. Iapšiai.

P A D Ė K A

ALS Valdyba dėkoja J.Pyragiui už padovanotus sporto aikštės apšvietimo reikalams geležinius stulpus ir J.Strankauskui už padovanotą Lietuvių Namams Vytį.

Išvardinant talkininkus, poniai Visockienei buvo praleistos 3 darbo dienos(22 val.) ir V.Januliui 1 diena(3 val). Talkų tvarkytojas už tai atsiprašo.

REDAKCIJA:

21 Selby St., Grassmere, S.A.

LF 5945

ADMINISTRACIJA:

56 Edward St., Norwood, S.A.

31-2712